

ת"פ 35489/05/16 - מדינת ישראל נגד י' א', יצחק חיים עבודי, שניהם ע"י

בית משפט השלום בתל אביב - יפו
ת"פ 35489-05-16 מדינת ישראל נ' אמור ואח'

לפני כבוד השופט שאול אבינור
המאשימה: מדינת ישראל
ע"י ב"כ עו"ד תום קובצ'י
פרקליטות מחוז תל אביב (פלילי)
נגד
הנאשמים: 1. י' א'
2. יצחק חיים עבודי
שניהם ע"י ב"כ עו"ד מיכאל עירוני

גזר דין

א. רקע כללי:

1. הנאשמים הורשעו - במסגרת הסדר טיעון דיוני, ללא הסכמות לעניין העונש - על יסוד הודאתם בעובדות כתב האישום המתוקן בשלישית (להלן - כתב האישום), בביצוע סדרה של עבירות מרמה הנוגעות למקרקעין. כתב האישום אוחד שני אישומים, שכל אחד מהם עניינו בעסקת מרמה שבמסגרתה ניסו הנאשמים (באישום השני, נאשם 1 בלבד) למכור חלקות מקרקעין לא להם.
2. בעובדות כתב האישום המתוקן נטען, בתמצית, כלהלן:

האישום הראשון (שני הנאשמים):

העובדות:

- מר מרדכי ליפקין הוא הבעלים של נכס מקרקעין בתל-אביב. במועד שאינו ידוע במדויק למאשימה, עובר ליום 17.02.16, גמרו הנאשמים אומר בליבם למכור במרמה את המקרקעין ללא ידיעת ליפקין, בתמורה לסכום כסף גדול.
- לצורך ביצוע העסקה, במועד שאינו ידוע במדויק עובר ליום 17.02.16, קשרו הנאשמים קשר עם מר עזרא רפאלי (להלן - עזרא) לבצע פשע, בכך שנאשם 2 פנה לעזרא, על דעת נאשם 1, וביקש ממנו למצוא "פרונטר" אשר יתחזה לליפקין ובאמצעותו תבוצע עסקת המרמה. בתמורה לכך, ולהסעתו של המתחזה למקומות שונים, הובטח לעזרא כי יקבל סכום של 25,000 ₪ עם השלמת העסקה. עזרא נעתר להצעה.
- במסגרת הקשר ולשם קידומו פנה עזרא למר ג'קסון זהבי (להלן - ג'קסון) וביקש ממנו להתחזות לליפקין, במטרה להוציא לפועל את עסקת המרמה ובתמורה לכך הבטיח לג'קסון תשלום. ג'קסון נאות

לבצע את עסקת המרמה. הנאשמים נפגשו עם עזרא, ג'קסון ואדם נוסף, ונאשם 1 חזר על ההצעה לג'קסון להתחזות לליפקין ולשמש כ"קוף" בתמורה לסכום של 25,000 ₪. ג'קסון נעתר להצעה.

ג'קסון ניגש יחד עם נאשם 1 להצטלם לתמונות פספורט, והעביר לנאשם 1 לצורך הנפקת תעודת זהות מזויפת. הנאשמים זייפו, באמצעות אחר שזהותו אינה ידועה למאשימה, תעודת זהות הנושאת את פרטיו של ליפקין ואת תמונתו של ג'קסון, ונחזית להיראות כתעודת זהות מקורית של ליפקין. ג'קסון קיבל מנאשם 1 את תעודת הזהות המזויפת וכן טלפון נייד.

במהלך חודש פברואר 2016 או בסמוך לכך פנה נאשם 1 למרדכי שלי, עמו יש לו היכרות מוקדמת, והציע לו לרכוש את המקרקעין במחיר אטרקטיבי (להלן - המתלון). המתלון הביע עניין בהצעה וביקש לפגוש את בעל המקרקעין.

ביום 10.02.16 או בסמוך לכך נפגשו הנאשמים יחד עם המתלון, ג'קסון, עזרא, עו"ד נידאל ואחרים. במהלך הפגישה הציג עצמו ג'קסון ככזב כליפקין, והציג מסמכים הנוגעים למקרקעין. בפגישה סוכם כי המתלון ירכוש את המקרקעין **תמורת 2.8 מיליון ₪**.

ביום 17.02.16 התקיימה פגישה במשרדו של עו"ד נידאל בנוכחות הנאשמים, המתלון, ג'קסון ואדם נוסף. במהלך פגישה זו שוב התייצג ג'קסון ככזב כליפקין, באמצעות תעודת הזהות המזויפת, וחתם, ביחד עם הרוכש, על הסכם מכר מקרקעין.

לאחר החתימה מסר המתלון לידי עו"ד נידאל המחאה על סך של 250,000 ₪, וכן מסר לנאשם 1 סך של 50,000 ₪ במזומן. סמוך לאחר מכן פרט נאשם 1 את ההמחאה בדוכן להחלפת כספים, וקיבל תמורתה במרמה סך של 250,000 ₪.

בהתאם לסיכום בין המעורבים, מסר נאשם 1 לנאשם 2, לג'קסון ולעזרא 5,000 ₪ כל אחד, מתוך סך של 300,000 ₪ שקיבל מהמתלון. נאשם 2 לא קיבל מנאשם 1 כספים נוספים מתוך סכום הכסף שהתקבל במרמה.

ביום 02.03.16 נסע נאשם 2 עם עו"ד נידאל למשרדי המקרקעין בתל-אביב, ובהנחיית נאשם 1 ועל דעתם של ג'קסון ועזרא, נרשמה הערת אזהרה על המקרקעין לטובת המתלון.

לאור חשדו של המתלון והגשת תלונה על ידו במשטרת ישראל, העסקה לא יצאה לפועל. לאחר הגשת התלונה השיבו הנאשמים למתלון את מלוא הסכום שנתקבל מידיו.

במעשיהם המתוארים לעיל זייפו הנאשמים מסמך בכוונה לקבל באמצעותו דבר, השתמשו במסמך מזויף, התייצגו ככזב כאדם אחר, וכן קיבלו במרמה בנסיבות מחמירות **סך כולל של 300,000 ₪** אשר בהמשך הושבו למתלון, והכל בצוותא חדא. הנסיבות המחמירות מתבטאות באופי המרמה, במעשי הזיוף הנלווים לה, בהיותה פרי מאמץ מתוכנן וממושך ובסכום הכסף הגבוה שהתקבל ושהיה אמור להתקבל לו היתה יוצאת המרמה אל הפועל בשלמותה.

הוראות החיקוק:

קשירת קשר לביצוע פשע - עבירה לפי הוראות סעיף 499(א)(1) לחוק העונשין, תשל"ז-1977 (להלן - חוק העונשין); **קבלת דבר במרמה בנסיבות מחמירות** - עבירה לפי הוראות סעיף 415 סיפא לחוק העונשין; **ניסיון לקבלת דבר במרמה בנסיבות מחמירות** - עבירה לפי הוראות סעיף 415 סיפא יחד עם סעיף 25 לחוק העונשין; **זיוף מסמך בנסיבות מחמירות** - עבירה לפי הוראות סעיף 418 סיפא לחוק העונשין; **שימוש במסמך**

מזויף בנסיבות מחמירות - עבירה לפי הוראות סעיף 420 סיפא לחוק העונשין; התחזות לאחר - עבירה לפי הוראות סעיף 441 לחוק העונשין.

האישום השני (נאשם 1 בלבד):

העובדות:

- מר יעקב פרי הוא הבעלים של נכס מקרקעין באשקלון. במועד שאינו ידוע למאשימה במדויק, בין חודש ינואר לבין חודש מרץ 2016, החליט נאשם 1 למכור את המקרקעין ללא ידיעת פרי ולקבל תמורתם סכום גדול של כסף.
- במועד שאינו ידוע במדויק למאשימה הגו נאשם 1 וג'קסון תכנית מרמה, במסגרתה יתחזה ג'קסון לפרי וימכור את המקרקעין לאדם אחר.
- על מנת להוציא את התכנית אל הפועל פעלו נאשם 1 וג'קסון כלהלן:
 - א. נאשם 1 זייף, בעצמו או באמצעות אחר, תעודת זהות הנושאת את פרטיו של פרי ואת תמונתו של ג'קסון, הנחזית להיות תעודת זהות מקורית של פרי, ומסרה לג'קסון.
 - ב. נאשם 1 וג'קסון קיימו עם אחרים פגישה, במשרד עו"ד גלעד ישעיהו באשקלון, במהלכה התייצג ג'קסון בכזב כפרי באמצעות התעודה המזויפת.
 - ג. במהלך הפגישה חתם ג'קסון, על דעתו ובהסכמתו של נאשם 1, על יפוי כוח בו הוא ממנה את עו"ד ישעיהו לפעול בשמו בנוגע למקרקעין.
- במעשיו המפורטים לעיל זייף נאשם 1 מסמך בכוונה לקבל באמצעותו דבר, עשה שימוש בתעודה המזויפת וסייע לג'קסון להתייצג בכזב כאדם אחר.

הוראות החיקוק:

זיוף מסמך בכוונה לקבל באמצעותו דבר - עבירה לפי הוראות סעיף 418 אמצע לחוק העונשין; שימוש במסמך מזויף במטרה לקבל דבר - עבירה לפי הוראות סעיף 420 אמצע לחוק העונשין; סיוע להתחזות כאדם אחר - עבירה לפי הוראות סעיף 441 יחד עם סעיף 31 לחוק העונשין.

השתלשלות ההליכים המשפטיים והסדר הטיעון:

ב.

3. כתב האישום המקורי הוגש בחודש מאי 2016, כאשר עוד בשלב הדיונים המקדמיים נגרמו עיכובים משמעותיים, בעיקר נוכח היעדרויות של נאשם 1 בטענה למצב רפואי שאינו מאפשר התייצבות. הצדדים לא הגיעו לכלל הסכמות והנאשמים כפרו כפירה כללית, תוך בקשה לחקור את כל עדי התביעה הנקובים בכתב האישום (ר' גם בתשובה בכתב, שהוגשה במסגרת בקשה מס' 15). התיק הועבר לשמיעת הראיות לפניי.
4. בדיון הראשון לפניי נעדרו הנאשמים, בטענה למצב רפואי, הגם שלא הוצגו תעודות רפואיות, והוצאו נגדם צווי הבאה (בפרוטוקול, עמ' 8). גם במועדי המשך לא התייצב נאשם 1, בטענות למצב

עמוד 3

רפואי המונע ממנו לעשות כן, באופן שלא אפשר לנהל את המשפט כסדרו (ר' ההחלטה בפרוטוקול, עמ' 15). בדיון נוסף ציינה ב"כ הנאשמים: **"נאשם 1 לא מנסה להתחמק מצבו גרוע. הוא נתן לי את הסכמתו וככל שיש ליווי והוא יכול לשכב על מיטה בבית משפט הוא מוכן"** (בפרוטוקול, עמ' 17 שורה 16). עם זאת, בניסיון לביצוע צו הבאה נגד נאשם 1 הסתבר שהוא נמצא מחוץ לביתו (ר' ההחלטות בפרוטוקול, עמ' 18 ועמ' 21). יוער, כי התעודות הרפואיות שצירף נאשם 1 נמצאו כבלתי מספקות, ובסופו של דבר הוא התייצב לדיונים, הגם שבשל העיכובים שמיעת הראיות החלה רק בחודש יולי 2019.

5. לאחר שנשמעו חלק מהראיות התנהל בין הצדדים הליך של גישור, לפני כבוד השופט שמאי בקר, שבמהלכו הגיעו הצדדים להסדר טיעון דיוני. במסגרת ההסדר חזרו בהם הנאשמים מכפירתם והודו בעובדות כתב האישום (שתוקן בשלישית). בכתב אישום זה תוקנו מספר עובדות באישום הראשון, לרבות בציון העובדה שלאחר הגשת התלונה השיבו הנאשמים למתלונן את הכספים שקיבלו מידיו. כמו כן נמחק אישום נוסף (האישום השני שבכתב האישום המקורי) וגם באישום השני (השלישי בכתב האישום המקורי) נמחקו מספר עובדות והוראות חיקוק. הצדדים לא הגיעו להסכמות לעניין עתירה משותפת לעונש, למעט לעתירה משותפת להטלת קנס כספי, שלא יפחת מסכום של 50,000 ₪, על כל אחד מהנאשמים.

6. הנאשמים הודו כאמור בעובדות כתב האישום (המתוקן בשלישית) והורשעו - על יסוד הודאה זו - בעבירות בהן הואשמו, כפי שפורטו לעיל. בית המשפט הורה על הכנת תסקירי שירות המבחן בעניינם של שני הנאשמים.

ג. גזר הדין שניתן בעניינם של ג'קסון ועזרא:

7. נגד ג'קסון ועזרא הוגש כתב אישום נפרד, בתיק מקביל שנדון בבית משפט זה לפני כבוד השופט רועי פרי (ת"פ (ת"א) 35385-05-16 **מדינת ישראל נ' זהבי ואח'** (16.12.19)). ערעור שהגיש ג'קסון על גזר הדין נדחה, ר' עפ"ג (מחוזי ת"א) 60467-01-20 **זהבי נ' מדינת ישראל** (01.07.20)). בגזר הדין בתיק המקביל נקבע - כפי שלמעשה צוין גם בעובדות כתב האישום שלפניי - שחלקם של ג'קסון ועזרא היה משני, כאשר חלקם של הנאשמים שלפניי היה דומיננטי בהתייחס ל"**פירמידה העבריינית מושא פרשת מרמה זו**" (ר' בסעיף 13 לגזר הדין). עוד נקבע, כי שיתוף הפעולה של ג'קסון ועזרא בחקירה הוא שהוביל לחשיפת הפרשה ולהגשת כתב האישום נגד הנאשמים שלפניי.

8. בתיק המקביל הגיעו הצדדים להסדר טיעון, שכלל הסכמות חלקיות לעניין העונש, שבמסגרתם עתרו במשותף לקביעת מתחמי עונש הולמים (כוללים), כלהלן:

בעניינו של ג'קסון - בין 8 חודשי מאסר בפועל לבין 18 חודשי מאסר בפועל.

בעניינו של עזרא - בין מספר חודשי מאסר, לנשיאה בדרך של עבודות שירות, לבין 16 חודשי מאסר בפועל.

עוד הסכימו הצדדים לעתור במשותף להטלת עונשים נוספים, של מאסר מותנה, קנס כספי ופיצויים בסך של 5,000 ₪, על כל אחד מהנ"ל.

9. בגזר הדין שניתן בתיק המקביל התחשב בית המשפט הן בשיתוף הפעולה של ג'קסון ועזרא עם

המשטרה והן בנסיבותיהם האישיות. בעת גזירת הדין היה ג'קסון בן 81 שנה, ידוע חולי, ועזרא בן 74 שנה. בסופו של דבר נגזרו על השניים עונשים כלהלן: על ג'קסון - 8 חודשי מאסר בפועל, מאסר מותנה, קנס בסך של 1,500 ₪ ופיצויים בסך של 5,000 ₪; על עזרא - 16 חודשי מאסר בפועל (כולל הפעלת מאסר מותנה בן 9 חודשים), מאסר מותנה, קנס בסך של 1,500 ₪ ופיצויים בסך של 5,000 ₪.

ד. עיקר תסקירי שירות המבחן:

10. בתסקיר שנערך בעניינו של נאשם 1 עמד שירות המבחן על נסיבות חייו של נאשם זה, כבן 56 שנים כיום, נשוי ואב לשלושה. כאן רק יצוין כי עוד מנעורו הסתבך נאשם 1 בביצוע עבירות רכוש ולאחר ששוחרר מזה"ל (לאחר תקופת שירות קצרה) החל לנהל אורח חיים עברייני והתמכרותי לסמים. נאשם 1 האריך לפני שירות המבחן בתיאור בעיותיו הרפואיות, הגם שהציג רק מסמכים חלקיים בהקשר לכך. בחודש נובמבר 2020 קיבל נאשם 1 אישור לשימוש בקנביס רפואי.
11. הגם שנאשם 1 הודה בעובדות כתב האישום, לפני שירות המבחן הוא לא נטל אחריות של ממש על ביצוע העבירות. נאשם 1 הכחיש תכנון מוקדם ומודעות, טען כי שימש רק כמתווך ואף הוסיף כי התנהלותו היתה תקינה. שירות המבחן התרשם אפוא כי נאשם 1 אינו נוטל אחריות על מעשיו, מציג עמדה קורבנית ונתלה במצבו הבריאותי. יתר על כן, נאשם 1 מציג עמדה מטשטשת ודפוסי מחשבתו הם שוליים ומרמתיים; ובנסיבות אלה נמנע השירות מהמלצה שיקומית בעניינו.
12. בתסקיר שנערך בעניינו של נאשם 2 עמד שירות המבחן על נסיבות חייו של נאשם זה, כבן 53 שנים כיום, גרוש ואב לילדה. עוד בנעורו, לאחר שנשר מלימודיו, חבר נאשם 2 לחברה שולית והחל במעורבות פלילית ושימוש בסמים, לרבות סמים קשים כהרואין. הנאשם תיאר בפני שירות המבחן שימוש אינטנסיבי בסמים עד פנייתו לאשפוזית באופן עצמאי, בגיל 32, כאשר מאז חדל משימוש בסמים.
13. אשר לעבירות מושא כתב האישום הסביר נאשם 2 את התנהלותו על רקע קשיים כלכליים ורצון וצורך במענה מהיר לקשייו. נאשם 2 נטל אחריות על מעשיו וסיפר כי פנה מיוזמתו לנאשם 1 וביקש להיות שותף במרמה, מתוך מחשבה כי קיים במעשים סיכון מזערי לעומת הרווח הצפוי. שירות המבחן התרשם אפוא כי העבירות בוצעו על רקע דפוסים עברייניים מושרשים, חוסר היציבות בה חי נאשם 2 והחיפוש אחר פתרונות כלכליים מהירים. נאשם 2 מסר כי בזמן אמת לא השכיל להבין את חומרת העבירות ומשמעותן, אך כיום הוא מבין זאת ומצר על הפגיעה שגרם.
14. כגורמי סיכון, בעניינו של נאשם 2, ציין שירות המבחן כי סנקציות עונשיו שהוטלו על נאשם 2 בעבר, כולל עונשי מאסר, לא מנעו את מעורבותו השולית והחזרתיות על ביצוע עבירות. כמו כן נראה כי נאשם 2 נוטה להתנהגות אימפולסיבית במצבי דחק. על אף השינוי באופן תפקודו נראה כי נאשם 2 נעזר בגורמים חיצוניים ולא ברור באיזו מידה מדובר בהליכים פנימיים, שיאפשרו התמודדות עם קשיים רגשיים וכלכליים. עם זאת, שירות המבחן התרשם כי מסתמן שבשנים האחרונות חלה מגמת שיפור ונאשם 2 אף מכיר בדפוסיו המכשילים. בנסיבות אלה המליץ שירות המבחן להסתפק, בעניינו של נאשם 2, בענישה שניתן יהיה לשאתה בדרך של עבודות שירות.

ה. עיקר הראיות לקביעת העונש:

15. כראיות לקביעת העונש הגיש ב"כ המאשימה את תדפיסי המידע הפלילי של הנאשמים. מתדפיס המידע הפלילי של נאשם 1 (ע/1) עולה כי לנאשם זה 23 רישומים פליליים קודמים, החל מבית המשפט לנוער. נאשם 1 הורשע בעברו במגוון של עבירות רכוש ואלימות, ונשא מספר עונשי מאסר בפועל. עם זאת, הרשעתו הקודמת האחרונה של נאשם 1 היא משנת 2010. מתדפיס המידע הפלילי התעבורתי של נאשם 1 עולה כי לנאשם זה 25 רישומי תעבורה קודמים, שחלקם מהשנים האחרונות (2018 עד 2020).
16. מתדפיס המידע הפלילי של נאשם 2 (ע/2) עולה כי לנאשם זה 18 רישומים פליליים קודמים. גם נאשם 2 הורשע בעבירות במגוון של עבירות, רובן בתחום הרכוש והסמים, ונשא מספר עונשי מאסר בפועל. עם זאת, הרשעתו הקודמת האחרונה של נאשם 2 היא משנת 2013. גם לנאשם 2 קיימים 25 רישומי תעבורה קודמים.
17. מטעם ההגנה הוגשה, כראייה לקביעת העונש, אסופת מסמכים רפואיים בעניין מצבו הרפואי של נאשם 1 (ס/1). יש לציין, כי ביום 27.11.21 אושפז הנאשם לאחר שהותקף ונגרמו לו שברים, לרבות בפניו. נגד התוקף הוגש כתב אישום בבית משפט השלום בירושלים, בת"פ 19365-12-21 (ר' במסגרת בקשה מס' 75).

ו. עיקר טיעוני הצדדים:

18. בטיעוניו לעונש חזר ב"כ המאשימה על עובדות כתב האישום (המתוקן בשלישית), בהן הודו הנאשמים, ועל שרשרת העבירות שבביצוען הורשעו. ב"כ המאשימה הדגיש כי באישום הראשון קיבלו הנאשמים לידיהם, במרמה, סכום כסף נכבד של 300,000 ₪, כאשר אם העסקה היתה יוצאת אל הפועל הסכום היה גדול בהרבה; והכל בתמורה לנכס מקרקעין שאינו שייך לנאשמים.
19. ב"כ המאשימה עמד על הערכים החברתיים, שנפגעו כתולדה ממעשים אלה של הנאשמים, ובהם ההגנה על חופש הרצון, הפעולה והבחירה של נפגעי העבירה, כבוד האדם, קניינו ורכושו. עוד ציין ב"כ המאשימה את נסיבות החומרה שבמעשי הנאשמים, ובהם התכנון המוקדם, כמו גם העובדה שמדובר בשרשרת מתמשכת של מעשים ובהם זיוף מסמכים והתייצגות בכזב.
20. על אף הדמיון בין עובדות האישום הראשון והאישום השני וסמיכות הזמנים ביניהם, ועל אף שמדובר בתכנית עבריינית אחת, עתר ב"כ המאשימה לקביעת מתחמי עונש נפרדים נוכח העובדה שמדובר בנכסים שונים ובמתלוננים שונים. בנסיבות אלה ותוך הפנייה לפסיקה עתר ב"כ המאשימה לקביעת מתחם עונש הולם באישום הראשון בין 18 חודשי מאסר לבין 36 חודשי מאסר; ובאישום השני (לנאשם 1 בלבד) בין 9 חודשי מאסר לבין 18 חודשי מאסר; והכל לצד ענישה נלווית.
21. אשר לגזירת עונשם של הנאשמים בתוך מתחמי העונש ההולמים ציין ב"כ המאשימה את ההודאה בעובדות כתב האישום, הגם שניתנה רק בשלב מאוחר יחסית של ההליך. עוד ציין ב"כ המאשימה כי יש להתחשב בכך שהסכום אותו קיבלו הנאשמים באישום הראשון הושב למתלונן, וכן במצבו הרפואי של נאשם 1. עם זאת הוסיף ב"כ המאשימה וטען כי מצבו של נאשם 1 אינו גרוע כנטען על ידי ההגנה, והא ראייה לכך שנאשם 1 ממשיך בביצוע עבירות תעבורה תוך נהיגה ברכב. ב"כ המאשימה הדגיש עוד כי אין לזקוף לזכות הנאשמים את חלוף הזמן, כאשר העיכובים בשמיעת התיק נגרמו בשל בקשות ההגנה ובמיוחד בשל היעדרויותיו של נאשם 1 מדיונים רבים.

22. ב"כ המאשימה התייחס לאמור בתסקירי שירות המבחן ולהמלצה השלילית בעיקרה בעניינו של נאשם 1. גם בעניינו של נאשם 2 טען ב"כ המאשימה כי עולה מהתסקיר שגורמי הסיכון עולים משמעותית על גורמי הסיכון. מכל מקום, מדובר בנאשמים שלחובתם עבר פלילי מכביד ומשמעותי, ובנסיבות אלה לא ניתן לגזור את דינם ברף התחתון של מתחמי העונש ההולמים. בסופו של דבר עתר ב"כ המאשימה למקם את נאשם 1 בתחתית השליש העליון לגבי כל אחד מהמתחמים, ולהשית עליו עונש מאסר אחד, בשני האישומים, לתקופה של שלוש שנים. את נאשם 2 עתר ב"כ המאשימה למקם באמצע המתחם לגבי האישום הראשון, ולהשית עליו עונש של 27 חודשי מאסר.
23. עוד עתר ב"כ המאשימה להשתת ענישה נלווית הכוללת מאסרים מותנים וקנס כספי בשיעור של 50,000 ₪ בהתאם להסכמות בהסדר הטיעון, כאשר נוכח תקופת המאסר לה עותרת המאשימה ניתן להסתפק בכך. בשל העובדה שסכום המרמה הוחזר למתלונן באישום הראשון ולנפגעים הנוספים לא נגרם נזק כספי מוחשי, עתר ב"כ המאשימה לפיצוי סמלי בלבד לנפגעי העבירה.
24. רק בסיפא לטיעוניו, ובתגובה לדברי ב"כ הנאשמים, התייחס ב"כ המאשימה לגזר הדין שניתן בתיק המקביל, כאמור בעניינם של ג'קסון ועזרא. ב"כ המאשימה אישר כי הענישה שהושתה שם היתה **"מקלה בהרבה"** מהענישה לה עתר לפניי, אך הוסיף וטען כי האבחנה נעוצה בחלקם הקטן יותר של ג'קסון ועזרא בפרשה - כאשר הנאשמים דנא הם מחוללי העבירות - כמו גם בנסיבותיהם האישיות המיוחדות של הנאשמים בתיק המקביל.
25. ב"כ הנאשמים, מצדו, מתח ביקורת על טיעון ב"כ המאשימה, במיוחד בהיעדר התייחסות של ממש לסוגיית אחידות הענישה. זאת, בפרט נוכח הפער המשמעותי בין עתירת ב"כ המאשימה לפניי לבין ההסכמות העונשיות (לענין מתחמי העונש ההולמים) אליהם הגיעו הצדדים בתיק המקביל. ב"כ הנאשמים ער לחומרת העבירות שבגינן הורשעו מרשיו, אך לשיטתו אין היגיון או צדק בכך שבתיק המקביל נתבקש **"עונש שונה לחלוטין"** מזה המתבקש כאן (בפרוטוקול, עמ' 186, שורה 10). ב"כ הנאשמים הוסיף וטען כי ג'קסון הוא שהתחזה והוציא לפועל את המרמה, כאשר לחובתו עבר פלילי עשיר (בעניין אחרון זה מדובר בטעות, שכן בגזר הדין בתיק המקביל צוין שלג'קסון לא היו הרשעות קודמות).
26. עוד הדגיש ב"כ הנאשמים את נסיבות הקולה במקרה דנא, ובראשן ההודאה ונטילת האחריות, כמו גם השבת הכספים באישום הראשון; וזאת בטרם הגשת כתב האישום ושלא במסגרת ניסיון של הנאשמים לקבלת הקלה עונשית. אמנם הודאת הנאשמים ניתנה רק לאחר שנשמעו מרבית ראיות המאשימה, אך התיקונים המהותיים שנערכו בכתב האישום (המתוקן בשלישית) מלמדים כי לא דובר בניהול-סרק של ההליך. בנוסף, מצבו הרפואי של נאשם 1 הוא אכן רע ומר, ומדובר בנאשם שהוא בבחינת שבר כלי. זאת, הן כעולה מהתיעוד הרפואי שהוגש (1/ס) והן מהעובדה שנאשם 1 נפל לאחרונה קורבן לתקיפה חמורה, שבגינה הוגש כתב אישום נגד התוקף. בנסיבות אלה, שליחת נאשם 1 למאסר בפועל עלולה אף לסכן את חייו.
27. ב"כ הנאשמים הוסיף וטען כי הגם שלחובת שני הנאשמים עבר פלילי מכביד, מדובר בעבר פלילי ישן מאוד, בן עשור ויותר, כאשר בשנים האחרונות נמנעו הנאשמים מביצוען של עבירות נוספות כלשהן. אשר לנאשם 2 הדגיש ב"כ הנאשמים את המלצת שירות המבחן להשתת ענישה, שניתן לשאתה בדרך של עבודות שירות, תוך שהוסיף כי שליחתו לכלא לא תשרת כל אינטרס למעט יצר הנקמנות. יתר על כן, לשיטת ההגנה חלקו של נאשם 2 בפרשה הוא הקטן ביותר בפרשה. בנסיבות אלה חזר ב"כ

הנאשמים ועתר להימנע מהטלת עונשי מאסר בפועל, על שני הנאשמים.

28. לבסוף הנאשמים, בדברם האחרון לעונש, הביעו התנצלות וחרטה (בפרוטוקול, עמ' 187).
נאשם 2 הוסיף והדגיש כי כיום הוא פוסע בדרך שונה לחלוטין.

קביעת מתחמי העונש ההולמים:

ז.

29. בעת גזירת עונשו של נאשם על בית המשפט לקבוע, תחילה, את מתחם העונש ההולם לכל אירוע עברייני שבגינו הורשע הנאשם, וזאת בהתאם לעיקרון ההלימה. בהקשר זה יתחשב בית המשפט, בין השאר, בערכים החברתיים שנפגעו מביצוע העבירות ובמידת הפגיעה בהם, במדיניות הענישה הנהוגה ובנסיבות הקשורות בביצוע העבירות.

30. בפרשה דנא, בעניינו של נאשם 1 מדובר בשני אישומים העוסקים בעסקאות שונות. עם זאת, ועל כך אין מחלוקת, לא זו בלבד שמדובר בסמיכות זמנים אלא גם - ובעיקר - בתכנית עבריינית אחת. בנסיבות אלה, על פני הדברים מדובר ב"אירוע" עברייני אחד ואין צורך להרחיב בדבר.

31. אשר לערכים החברתיים, שנפגעו כתולדה מביצוע העבירות, מקובל עליי טיעון ב"כ המאשימה. בפסיקה הוטעמה לא אחת החומרה הרבה הטמונה בעבירות מרמה בעסקאות מקרקעין, אשר מתייחדות במספר היבטי חומרה מצטברים:

ראשית, בתחום העברייני המובנה, בשל הצורך בזיוף של מסמכים רשמיים ושימוש ב"אנשי קש".

שנית, בהיקף הכספי הניכר של המרמה, בשל הערך הגבוה של מקרקעין, שכתולדה הימנו נגזרים במקרים רבים גם נזקים רגשיים-נפשיים לקורבנות העבירה.

ושלישית, בפגיעה באמינות מרשם המקרקעין, שהיא בבחינת אבן יסוד להגנה על הקניין.

32. לפיכך נקבע בפסיקה, שוב ושוב, כי בכגון דא יש לנהוג במדיניות ענישה מחמירה, בהטלת עונשי מאסר בפועל לנשיאה מאחורי סורג ובריח. כך נקבע גם בפסיקה שאליה הפנה ב"כ המאשימה, הגם ששם נדונו מקרים חמורים מעניינינו (ר', דרך משל, בת"פ (מחוזי ב"ש) 19695-04-19 **מדינת ישראל נ' ויצמן** (25.02.2020) ובאסמכתאות המפורטות שם).

33. כעולה מעובדות האישום הראשון, בהן הודו הנאשמים, הנאשמים שלפניי הם שהגו את תכנית המרמה שבמסגרתה ביקשו למכור נכס מקרקעין לא להם, בעבור בצע כסף. במסגרת התכנית העבריינית פנה נאשם 2 לעזרא, על מנת שהלה יגייס בעבור הנאשמים איש קש, ואילו נאשם 1 ניגש יחד עם איש הקש שגויס (ג'קסון) על מנת שהלה יצטלם לצורך הפקת תעודת זהות מזויפת; תעודה ששני הנאשמים - באמצעות אחר שזהותו אינה ידועה - זיפו. בהמשך קיימו הנאשמים פגישות לשם קידום ביצוע העבירות, כמפורט בעובדות האישום הראשון, עד שנחתם הסכם מכר מקרקעין בין איש הקש לבין המתלונן. נאשם 1 קיבל לידי סכום כולל של 300,000 ₪, ומתוכו שילם לעזרא ולג'קסון 5,000 ₪ בעבור חלקם. לאחר מכן העביר נאשם 1 סכום זה לנאשם 2. בשלב מאוחר יותר השיבו הנאשמים למתלונן את הכספים שנתקבלו ממנו, אך זאת רק לאחר שהלה חשד במרמה והגיש תלונה במשטרה.

34. עניין לנו, אפוא, בתכנית מרמה מתוחכמת וחמורה, שאלמלא חשדותיו של המתלונן היתה גם יוצאת אל הפועל באופן מלא ומסתיימת בקבלה במרמה של סכום כסף עצום. חלקם של הנאשמים היה ללא ספק גדול ומשמעותי בהרבה מחלקם של ג'קסון ועזרא, שכן ג'קסון שימש כאיש קש בלבד ואילו

עזרא היה המגייס של איש הקש ומי שהסיע אותו למקומות המפגש. אין מקום אפוא לגזור גזירה שווה בין ג'קסון ועזרא לבין הנאשמים שלפניי, שהיו הדומיננטיים בפרשה. יחד עם זאת, מקובל עליו טיעון ב"כ הנאשמים לעניין חשיבות עיקרון השוויון בענישה, במובן זה שגם בהינתן הפערים בין תפקידי המשתתפים השונים יש משמעות לענישה שהוטלה על המשתתפים האחרים, ופשיטא כי לא ניתן להתעלם ממנה בעת גזירת הדין.

35. בהתחשב במכלול שיקולים אלה, וכן במדיניות הענישה הנהוגה (השווה למשל ת"פ 54996-12-11 **מדינת ישראל נ' רפאלי** (24.04.2014); עפ"ג (מחוזי ת"א) 47845-05-14 **רפאלי נ' מדינת ישראל** (15.09.2014)), שם נקבע מתחם עונש הולם שבין שנת מאסר בפועל לבין שלוש שנים), אני קובע את מתחם העונש ההולם, באישום הראשון, בין 12 חודשי מאסר בפועל לבין 30 חודשי מאסר בפועל.

36. נאשם 1 הואשם גם באישום השני, שעניינו בהמשך אותה תכנית עבריינית, הפעם בניסיון למכור נכס מקרקעין באשקלון, שוב תוך שימוש בג'קסון כאיש קש וזיוף תעודת זהות, בהתאם. נאשם 1 וג'קסון אף נפגשו עם עורך-דין, לצורך קידום התכנית, פגישה בה חתם ג'קסון על יפוי כוח, כביכול היה הבעלים של המקרקעין האמורים. עם זאת, התכנית לא יצאה אל הפועל וממילא לא נתקבל בגינה מאומה.

37. כפי שכבר צוין מדובר באותה תכנית עבריינית, ובסמיכות זמנים, ועל כן שני האישומים הם בבחינת אירוע עברייני אחד. לפיכך, ועל רקע כל האמור לעיל, בגין אירוע אחד זה - הכולל כאמור את שני האישומים - אני קובע בעניינו של נאשם 1 מתחם עונש הולם שבין 14 חודשי מאסר בפועל לבין 34 חודשי מאסר בפועל.

ח. גזירת עונשם של הנאשמים בתוך מתחמי העונש ההולמים:

38. לאחר קביעת מתחם העונש ההולם על בית המשפט לגזור את עונשו של הנאשם בתוך מתחם זה - למעט במקרים יוצאי דופן, בהם הוא רשאי לחרוג מכך, שאין עניינם לכאן - תוך התחשבות בנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירות, לרבות אלה המנויות בהוראות סעיף 40 לא לחוק העונשין.

39. אשר לנאשמים שלפניי, השיקולים הרלוואנטיים לגזירת עונשם הם כלהלן:

עברם הפלילי של הנאשמים - לשני הנאשמים עבר פלילי מכביד, גם בעבירות רלוואנטיות, ואף עונשי מאסר בפועל שנגזרו עליהם בעבר לא הרתיעו אותם מלשוב ולבצע את העבירות מושא כתב האישום. עם זאת, יש גם להתחשב בכך שלגבי שני הנאשמים מדובר בעבר פלילי ישן, מלפני עשור או יותר.

הפגיעה של העונש בנאשמים ובמשפחותיהם - הטלת עונש של מאסר בפועל תפגע בנאשמים וביכולתם להתפרנס, וממילא גם במשפחותיהם. בהקשר זה יש גם לציין את מצבו הרפואי המורכב של נאשם 1, לרבות בגין כך שהותקף ונפצע ביום 27.11.21. מצב רפואי זה יקשה על נאשם 1, ללא ספק, לשאת את עונש המאסר.

הודאה ונטילת אחריות - הנאשמים הודו בעובדות כתב האישום (המתוקן בשלישית) ונטלו בפני בית המשפט אחריות על מעשיהם. מדובר בהודאה שניתנה אמנם בשלב מאוחר יחסית של ההליך, לאחר שנשמעו מרבית ראיות המאשימה. עם זאת, בהקשר זה יש להתחשב בכך שבסופו של יום נערכו תיקונים מהותיים לקולה בכתב האישום, בעקבות הליך הגישור.

נתונים האישיים של הנאשמים ונסיבות חייהם - בעניינם של שני הנאשמים הוגשו תסקירי שירות המבחן, שעיקריהם צוינו לעיל. מדובר בשני נאשמים שמנערתם התדרדרו לפלילים, ואף נשאו בעבר מספר עונשי מאסר בפועל. עם זאת, מהתסקירים עולה אבחנה בין הנאשמים. בעניינו של נאשם 1 התסקיר הוא שלילי במהותו, כאשר שירות המבחן התרשם מנאשם שאינו נוטל אחריות, מורגל בדפוס חשיבה שוליים ומרמתיים, מטשטש מחומרת מעשיו ונתלה במצבו הרפואי, תוך התנהלות קורבנית. בעניינו של נאשם 2, להבדיל, נמצאו נקודות זכות רבות יותר, ושירות המבחן אף המליץ להסתפק בענישה שניתן יהיה לשאתה בדרך של עבודות שירות.

מאמצי הנאשמים לתיקון תוצאות העבירות ולפיצוי על הנזק שנגרם בעטיין - הנאשמים השיבו למתלונן (באישום הראשון) את הכספים שנתקבלו מידיו, בסך של 300,000 ₪. אמנם ההשבה נעשתה רק לאחר שהמתלונן הגיש תלונה במשטרה, אך יש ליתן משקל מסוים לכך שההשבה נעשתה בטרם הגשת כתב האישום ושלא בתמורה להבטחה להקלה בדיון.

חלוק הזמן מעת ביצוע העבירות - מעת ביצוע העבירות, בשנת 2016, כבר חלפו שנים. עם זאת, העיכובים המשמעותיים בניהול ההליך - הן במסגרת ההליכים המקדמיים והן במסגרת שמיעת הראיות - נגרמו ברובם בשל היעדרויות מהדיון, בעיקר של נאשם 1, באופן שלא אפשר לנהל את המשפט כסדרו.

מכלול הנסיבות והשיקולים שפורטו לעיל מלמד כי בפרשה זו קיימת אבחנה בין שני הנאשמים, כלהלן: 40.

בעניינו של נאשם 2 - ולו לפני משורת הדין ותוך התחשבות בהיבטים החיוביים שבתסקיר שירות המבחן, ניתן להסתפק בגזירת העונש ברף התחתון של מתחם העונש ההולם בעניינו. עם זאת יוטעם, כי בעניינו של נאשם 2 אין מקום לחריגה לכך קולה ממתחם העונש ההולם משיקולי שיקום, מה גם שהאמור בתסקיר שירות המבחן בעניינו אינו מצדיק קביעה כזו.

בעניינו של נאשם 1 - איזון נסיבות החומרה, לרבות אלה המשתקפות מתסקיר שירות המבחן, כמו גם נסיבות הקולה, בפרט בכל הקשור למצבו הבריאותי, מביאות למסקנה כי יש לגזור את עונשו של נאשם 1 ברבע התחתון של מתחם העונש ההולם בעניינו. יוטעם, כי מצבו הרפואי של נאשם 1 מצדיק כאמור הקלה מסוימת בעונשו, אך לא מצדיק הימנעות מהטלת עונש של מאסר בפועל; כאשר חזקה על שלטונות שירות בתי הסוהר כי יעניקו לנאשם 1 כל טיפול רפואי שיידרש לו.

נותר אפוא לדון בענישה הכלכלית. מדובר בעבירות כלכליות וממילא יש להטיל ענישה כזו, כאשר הצדדים הסכימו לעתור במשותף לענישה שתכלול קנס כספי בסך של 50,000 ₪ לפחות על כל אחד מהנאשמים. מדובר בקנס כספי לא מבוטל, ונוכח עונשי המאסר בפועל הנגזרים בזה על הנאשמים - שכאמור יפגעו ביכולתם להתפרנס - איני מוצא מקום להכביד עליהם בקביעת קנסות מעבר לכך, קביעה העלולה להביא-למעשה להארכת תקופת המאסר הנגזרת עליהם. בהמשך לכך, וכאשר גם המאשימה ציינה שבנסיבות העניין אין מקום ליותר מאשר פיצוי סמלי לנפגעי העבירה, איני מוצא מקום לקבוע פיצויים. 41.

ט. סוף דבר:

42. אשר על כן - ובהתחשב בשיקולים לכך חומרה ולכך קולה, אשר פורטו לעיל - אני גוזר על הנאשמים את העונשים הבאים:

עמוד 10

על נאשם 1 -

(א) 19 חודשי מאסר בפועל, בניכוי ימי מעצרו בהתאם לרישומי שירות בתי הסוהר.

על נאשם 1 להתייצב לנשיאת עונשו בבית המעצר ניצן, או במקום אחר שייקבע שירות בתי הסוהר, ביום 27.03.22 עד השעה 10:00.

ב"כ הנאשמים יתאם את הכניסה למאסר עם ענף אבחון ומיון של שירות בתי הסוהר, על מנת להבטיח עריכת "מיון מוקדם" לנאשם 1 אשר יקל על קליטתו בבית הסוהר.

(ב) מאסר על תנאי למשך 9 חודשים, אותו לא יישא נאשם 1 אלא אם כן יעבור, תוך שלוש שנים מיום שחרורו מן המאסר, עבירה לפי הוראות סימן ו' לפרק י"א לחוק העונשין, או עבירה של התחזות כאדם אחר או קשירת קשר לביצוע פשע.

(ג) קנס בסך של 50,000 ₪, או שלושה חודשי מאסר תמורתו.

הקנס ישולם ב-25 תשלומים חודשיים, שווים ורצופים, החל מיום 01.05.22 ובכל אחד בחודש שלאחריו. היה ונאשם 1 לא ישלם את אחד התשלומים במועד תועמד כל יתרת הקנס לפירעון מיד.

על נאשם 2 -

(א) 12 חודשי מאסר בפועל, בניכוי ימי מעצרו בהתאם לרישומי שירות בתי הסוהר.

על נאשם 2 להתייצב לנשיאת עונשו בבית המעצר ניצן, או במקום אחר שייקבע שירות בתי הסוהר, ביום 27.03.22 עד השעה 10:00.

ב"כ הנאשמים יתאם את הכניסה למאסר עם ענף אבחון ומיון של שירות בתי הסוהר, על מנת להבטיח עריכת "מיון מוקדם" לנאשם 2 אשר יקל על קליטתו בבית הסוהר.

(ב) מאסר על תנאי למשך 9 חודשים, אותו לא יישא נאשם 2 אלא אם כן יעבור, תוך שלוש שנים מיום שחרורו מן המאסר, עבירה לפי הוראות סימן ו' לפרק י"א לחוק העונשין, או עבירה של התחזות כאדם אחר או קשירת קשר לביצוע פשע.

(ג) קנס בסך של 50,000 ₪, או שלושה חודשי מאסר תמורתו.

הקנס ישולם ב-25 תשלומים חודשיים, שווים ורצופים, החל מיום 01.05.22 ובכל אחד בחודש שלאחריו. היה ונאשם 2 לא ישלם את אחד התשלומים במועד תועמד כל יתרת הקנס לפירעון מיד.

ככל שנותרו בתיק בית המשפט - או בתיקים קשורים - פיקדונות שהופקדו מטעם הנאשמים, בהסכמת ההגנה יחולטו הפיקדונות לטובת תשלום הקנסות, כאשר הנאשמים יידרשו לשלם רק את יתרת הסכום שתיוותר.

ניתן בזה צו כללי, לעניין מוצגים, לשיקול דעתו של קצין משטרה.

זכות ערעור בתוך 45 יום מהיום.

המזכירות תמציא העתק גזר דין זה לשירות המבחן.

ניתן היום, ט"ו אדר א' תשפ"ב, 16 פברואר 2022, במעמד הצדדים.

